

YttrandeDatum
2020-04-21Dnr
840 16121-19/112Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän
förmögenhetsrätt
103 33 Stockholm**Konkursförfarandet, DS 2019:31**

Ju2019/04217/L2

1 Inledning

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) välkomnar förslagen och anser att de ger goda förutsättningar för ett effektivare och smidigare konkursförfarande. Myndigheten tillstyrker de förslag som inte kommenteras. Yttrandet inleds med en sammanfattning varefter myndigheten lämnar kommentarer utifrån betänkandets disposition och därefter kommentarer avsnittet om konsekvenser av lagförslagen.

2 Sammanfattning

Kronofogden ställer sig positiv till den absoluta merparten av förslagen i betänkandet. Myndigheten vill särskilt lyfta fram följande som positivt.

- Att lagen (1996:242) om ärendehantering i domstol (ärendelagen) ska tillämpas i konkursförfarandet, med de effekter det medför.
- Att rollfördelningen i konkursförfarandet blir tydligare, liksom den större flexibiliteten i handläggningen. Myndigheten delar den i promemorian anförda uppfattningen att Kronofogden har goda förutsättningar att agera oberoende och att samtidigt hantera rollerna som utövare av tillsyn och beslutsfattare.
- Att Kronofogden får rätt att besluta om tvistiga arvoden i konkursärenden.

Kronofogden anser att det bör införas en skyldighet för förvaltaren att lämna information till Kronofogden i de fall det har framkommit nya uppgifter om tillgångar vid bekräftelse av bouppteckningen.

Kronofogden anser att uppgiften att företräda staten vid domstolsprocesser i mål om lönegaranti ska ligga kvar på myndigheten.

YttrandeDatum
2020-04-21Dnr
840 16121-19/112

Kronofogdens införandekostnader med anledning av nytt konkursförfarande har av myndigheten beräknats till 30 miljoner kronor. Den löpande kostnaden för de tillkommande arbetsuppgifterna beräknas till 22,4 miljoner kronor per år.

3 Synpunkter på förslagen i betänkandet

Myndigheten vill särskilt lyfta fram följande.

Det är positivt att rollfördelningen i konkursförfarandet blir tydligare, liksom den ökade möjligheten till flexibilitet i handläggningen och att Kronofogden får rätt att besluta om tvistiga arvoden i konkursärenden och inte enbart besluta om att fastställa arvode i enlighet med förvaltarens yrkande.

Kronofogden välkomnar förslaget att man i konkursförfarandet i domstol ska tillämpa ärendelagen.

Kronofogden välkomnar att arbetstagare utan avgift ska kunna överklaga förvaltarens beslut i lönegarantifrågor till tingsrätt, liksom möjligheten till inhibition. Det är Kronofogdens uppfattning att reglerna om inhibition kommer bidra till att minska felaktigt utbetalda lönegarantibelopp. Detta genom att utbetalningar som senare visas vara felaktiga kan stoppas i avvaktan på prövning i domstol.

Kronofogden har följande synpunkter på lagförslagen och innehållet i promemorian. Synpunkterna följer promemorians indelning.

3. En modernisering av konkursförfarandet

3.3 Förändrad rollfördelning och effektivare hantering

Kronofogden delar den i promemorian anförda uppfattningen att Kronofogden har goda förutsättningar att agera oberoende och att samtidigt hantera rollerna som utövare av tillsyn och beslutsfattare.

5 Bekräftelse av bouppteckningen

5.2 Den obligatoriska edgången slopas

Lagförslaget innehåller inget krav på att det ska föras protokoll i samband med att gäldenären bekräftar bouppteckningen.

YttrandeDatum
2020-04-21Dnr
840 16121-19/112

Det framkommer inte sällan nya uppgifter om exempelvis tillgångar vid edgångssammanträde. Det är troligt att det kommer bli lika vanligt förekommande vid bekräftelse av bouppteckningen. Uppgifter om tillgångar är av väsentlig betydelse för konkurstillsynen när utdelningsförslag ska fastställas liksom vid granskning av slutredovisningen. Det är därför viktigt att Kronofogden får del av information om tillgångar som framkommer vid bekräftelse av bouppteckningen. Det bör införas en skyldighet för förvaltaren att lämna sådan information till konkurstillsynen, antingen genom att ett protokoll upprättas och ges in till Kronofogden eller att information lämnas på annat sätt. Information behöver bara lämnas när det har framkommit information om nya tillgångar.

16 Domstolsprövningen i lönegarantiärenden**16.3 Närmare om överklagandeprocessen**

I promemorian föreslås att förvaltarna ska ta över uppgiften att företräda staten vid domstolsprocesser i mål om lönegaranti. Kronofogden förordar att uppgiften inte flyttas från Kronofogden utan ligger kvar på myndigheten.

Lagförslaget motiveras av att det annars uppstår effektivitetsförluster. Kronofogden delar inte den uppfattningen. Många förvaltare har en förhållandevis begränsad erfarenhet av lönegarantihantering eftersom de har få eller inga konkurser varje år där lönegaranti aktualiseras. Enligt lagförslaget får konkurstillsynen ta över domstolsprocessen från förvaltaren. Bestämmelsen motiveras bland annat med att Kronofogden ska kunna ta över processen när den inte förs på ett tillfredsställande sätt av förvaltaren. Det är svårt att förutse i vilken omfattning konkurstillsynen kommer överta lönegarantiprocesser. Det torde ofta bli svårt för konkurstillsynen att utan ett omfattande arbete veta om förvaltaren företräder statens intressen tillräckligt bra.

Kronofogden är väl lämpad att företräda staten i domstol i lönegarantimål. Myndigheten har koncentrerat arbetsuppgiften till ett begränsat antal personer. Varje medarbetare handlägger därför ett stort antal lönegarantimål varje år. Det här gör att de som processar för statens räkning har en helhetsbild och en hög kompetens och erfarenhet inom lönegarantiområdet.

YttrandeDatum
2020-04-21Dnr
840 16121-19/112**4 Synpunkter på avsnitt 20.2 Konsekvenser för staten och kommunerna**

Kronofogdens införandekostnader med anledning av nytt konkursförfarande har av myndigheten beräknats till 30 miljoner kronor. Den löpande kostnaden för de tillkommande arbetsuppgifterna beräknas till 22,4 miljoner kronor per år.

Införandekostnaderna utgörs enbart av it-kostnader. Kronofogdens it-stöd måste utvecklas i och med att det tillkommer nya arbetsuppgifter. Det angivna resurstillskottet är nödvändigt för att myndigheten ska kunna utveckla it-stödet. Om inte it-stödet utvecklas, kommer de nya arbetsuppgifterna kräva utökade resurser i form av personalkostnader än vad som anges nedan.

Av de löpande kostnaderna avser 14,9 miljoner kronor icke it-relaterade kostnader och 7,5 miljoner kronor kostnader för förvaltning och drift av verksamhetsstödet. Kostnaderna hänför sig till personalkostnader och kostnader för porto och kungörelser. Det kommer enligt Kronofogdens beräkningar behövas sammanlagt knappt 19 årsarbetskrafter för de nya, icke it-relaterade arbetsuppgifterna, varav drygt sex jurister och drygt tolv handläggare.

Införandet kommer medföra ett behov av intern utbildning, information till externa parter och kostnader för arbete med rekrytering. Kostnaderna för detta är beräknat till cirka 6,5 miljoner kronor. Kronofogden har valt att inte ta med dessa kostnader i beräkningen av kostnader för införandet. Arbetsuppgifterna kan utföras av befintlig personal, samtidigt som myndigheten får skjuta andra arbetsuppgifter på framtiden.

I promemorian anges att Kronofogdens uppgift att hantera förvaltarens slutredovisning förenklas på så sätt att myndigheten inte längre ska behöva särskilt granska den eller upprätta ett särskilt yttrande över den. Myndigheten delar den uppfattningen endast i begränsad utsträckning. Kronofogdens granskning av slutredovisningen behöver vara lika noggrann som tidigare och blir därför i stort sett lika tidskrävande. Det enda som skiljer är att ett utlåtande inte behöver upprättas i utdelningskonkurser, förutom i de fall tingsrätten ska fastställa utdelningsförslaget.

Kronofogdens bedömning är att lagförslagen inte innebär en verksamhetsövergång från tingsrätterna till Kronofogden på det sätt som avses i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd, LAS. Detta av bland annat följande skäl. Endast en mindre del av personalen som arbetar med konkurshandläggning kan bli aktuella för byte av arbetsgivare. Arbetsuppgiften konkurshandläggning kommer kvarstå hos tingsrätterna även efter införandet av lagförslagen. Konkurshandläggningen kan inte anses utgöra en självständig del av tingsrätterna,

YttrandeDatum
2020-04-21Dnr
840 16121-19/112

inte ens på de större tingsrätterna där viss personal enbart arbetar med konkurser och företagsrekonstruktioner. På en mycket stor andel av tingsrätterna arbetar den handläggande personalen inte enbart med konkurser utan även med andra arbetsuppgifter. Inga materiella tillgångar eller lokaler är aktuella att ta över, inte heller it-system eller andra immateriella tillgångar.

5 Övrig synpunkt

För att Kronofogden ska vara klar för ett genomförande den 1 januari 2022 behöver myndigheten få i uppdrag av regeringen att påbörja förberedelser redan under 2020. Myndigheten behöver även finansiering för genomförandet med uppskattningsvis 40 % under 2020 och 60 % under 2021.

Det här beslutet har fattats av undertecknad biträdande rikskronofogde. Verksjurist Andreas Bäckbro har föredragit ärendet. I den slutliga handläggningen har även rättschef Ulrika Lindén, stabschef Jonas Bergström, produktionsdirektör Eva Carlquist, it-direktör Johan Acharius, ekonomidirektör Mattias Román och utvecklingsdirektör Tomas Höglund deltagit. Med stöd av Kronofogdens beslut om åtgärder för att motverka spridning av det nya Coronaviruset undertecknas beslutet inte.

Cecilia Hegethorn Mogensen

Andreas Bäckbro